

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Eusebio ep[iscop]o [et] martyre. Cap[itulum]. v.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

ttiam filie in carcere vbi petrus detentus fuerat diligenter cathenas inquiri fecit: easq; tandem repertas filie concessit: que in kalē. augusti reperte sunt. Tunc sanctus alexander hoc festum in memoriā cathenarū petri in kalē. augusti celebrandū instituit: et in honore eius ecclesiam fabricauit: quā et ad vincula noiauit: et ibidem cathenā ipsam reposuit: vbi in ipsa solēnitare multitudo populū congregatur: et petri vincula deosculatur. **T**ertia causa institutionis est s̄m bedā. Cum em̄ octavianus imperator rempublicā primus et mirabiliter auferret: augustus primus omnium vocatus est: vnde et hunc mensem qui prius sextilis dicebatur: quod sextus a marito: suo nomine intitulauit: eū augustum vocans. In memoriā igitur octauianū augusti oēs romani primā diem ipsius solenniter celebrabant: et diuinos quodāmodo honores gentili principi exhibebant: vsq; ad tēpus theodosij imperatoris q̄ cepit regnare anno dñi cccxxv. Eudoria igitur filia ipsius theodosij vxor valentiniani h̄erosolymā ex voto perrexit: vbi quidā iudeus p̄ magno munere cathenā ei obtulit qua sub herode petrus apostolus vincitus fuit. Eū ergo romā redisset: et romanos in honore augusti cesaris in kalēdis ipsius mense solēnitare videret: cogitans q̄ nō de facili a tali eos errore reuocare posset: cogitādo traxit: vt obseruantia quidē sic staret: sed in honorem beati petri fieret: et ip̄m d̄sem omnis populus ad vincula nominaret. Hābitaq; collatione euz pelagius papa multis exhortationibus populū induxit: vt memoriā principis paganorum transiret ad memoriā principis apostolorū. Tūc imperatrix cathenā quā de h̄erosalē attulerat protulit: et papa illaz qua petrus rome vincitus fuerat eduxit. Hec igitur illi sociata ita miraculose vna cathena facta est: ac si semper vna et eadē extitisset. Ipsa igitur vincula papa et regi na in ecclesia sancti petri ad vincula posuerūt: et ipsam multis priuilegijs dotauerūt. Ad predictū diē vbiq; celebrē fore instituerūt: vix kalē. augusti. **A**nno dñi. ccccl. quidā comes ortho- nis imperatoris a diabolo crudeliter arreptus in tantū: vt seip̄m dentibus laceraret: ad iohā- nes papā ducit: vt cathena ipsa eius collo circū daref. Sed dñi alta cathena furēt: collo fuisset imposta nihilq; ex hac pueniret salutis nimirum vbi nihil erat d̄rctio: tandē petri cathena producit et furentis collo imponit: statimq; demon ab ipso effugatur. Tunc theodericus meresi. ep̄scopus ipsam cathenā arripuit: et illā se non dimissurum nisi pars eius sibi cōcederet: aut sibi manus abscideretur: asseruit. Tandem cū de hoc multa cōtrēto esset: imperator istē q̄tā sedauit: et ex illa cathena a papa anulū vnū ep̄scopo impetrauit. **Q**uarta causa huius festi institutionis esse potest: quod dñs petri a vinculis miraculose absoluit: et eidē ligandi

atq; soluendi potestatem concessit. Nos etiam qui vinculis peccatorū obligati tenemur: absolui indigemus. Ideo igitur solēnitare petri ad vincula celebramus: vt sicut ille a vinculis absolui promeruit: et sicut absoluendi potestatem accepit: sic et ip̄e a peccatorū vinculis nos absoluat. Hanc vō vltimā causam institutionis quis de facili perpendere potest si videat: q̄ absolute- tionem a vinculis in apostolo factam ep̄stola memorat. Absoluendi et cōcessam euangelium recitat: et absolutionem ab ipso nobis sciendam oratio hodierna depostulat.

De sanctis Machabeis mar. Cap. liij.

Achabei mar

tyres septem fratres fuerūt: qui cum matre reuerēda pro obseruatione legis diuine sub antiocho rege in h̄erosolyma passi sunt: pur in. ij. machabeoz cap. vij. plenius continet.

Cum em̄ porcinas carnes nolent comedere: primo plagis taurearum iubente rege verati: deinde singillatim vnusquisq; eorum amputatis linguis: et cute captis cum capillis abstracta: atq; precibus manibus in sartagine et ollas eneas accensas missi spiritum tradiderunt: quos mater mirabilis in supplicis horrabat: et constanti animo ad tolerantiam inuitabat. Que tandem omnibus per ignem cōsumatis: vt dictum est: et ipsa similiter eadem pena cruciata martyriū corona filijs sociata est. **E**t notandum: q̄ ecclesia orientalis facit festa de sanctis vtriusq; testamenti. Occidentalis autem non facit festa de sanctis veteris testamenti: eo q̄ ad inferos descendunt: p̄ter q̄ de innocētib; eo q̄ in ip̄oz singulis x̄ps occisus est: et de machabeis. Et hoc propter quatuor rationes. **P**rimo propter prerogatiuā martyriū: q̄ iaudita supplicia ultra altos testamētū veteris passi fuerūt. Et hec est ratio comestoris. **S**ecūdo propter representationē mysticū. **S**eptenarius em̄ est numerus vniuersitatis: significatur em̄ in istis oēs sancti veteris testamenti celebrare digni: et in his septē ceteris oibus reuerentia impenditur. **T**ertio propter exemplū patientiū: proponunt em̄ in exemplū fidelibus: vt scilicet eorum constantia ad cētū fidei animentur et ad patiendū pro lege euāgelij: sicut et illi passi sūt p̄ lege moysi. **Q**uarta est propter causam supplicij. Nam pro defensione legis sue talia supplicia passi sunt: sicut et christiani pro defensione legis euangelice patiuntur. Has tres rationes assignat iohannes belerh in summa de officio. Passi sunt autem kalendas augusti.

De sancto Eusebio ep̄o et martyre. Cap. v.

Eusebius epi-

scopus & martyr: semp virgo existens: dñi ad huc cathecumin⁹ eēt: ab eusebio papa baptisima suscepit & nomē. In quo baptisimo manus agelice vīse sunt: que ipsius de sacro fonte leuauerunt. Datrona quedam eius pulchritudine capta: cum ipsius cubiculum adire vellet: custodiētib⁹ angelis puenire non potuit: vnde facto mane ab eo veniam postulauit. Quā dñatus p̄byter tanta sanctitate emicuit: q̄ dñi celebraret: sepius ei angeli ministrarēt. Eūq; arriana pestis italtam totā inficeret: imperāre constantio eidem heresi fauente: iulian⁹ papa eusebium in vercellesi. episcopum consecrauit: que tunc inter vrbes italie quodāmodo princīpalis erat. Quod audētes heretici fores ecclesie clauserunt. at eusebium vrbem ingressus āre ostiū maioris ecclesie: que est dei genitricis genua fletit: et omnia ostia sua mox oratione reserauit. Augustinum mediolanensē. episcopum arrianum de episcopatu eiecit: & dionysium et catholicum surrogauit. Quapropter indignatus constantius imperator multoꝝ episcopozū conciliū ordinauit: & dionysium episcopū accersit: multaq; ad eusebium epistolā destinauit: qui scilicet maliciā in multitudine preualere vnitē contempnit: sed suā senectutē opposuit: vñ imperator p̄tra eius excusationē statuit in mediolanensē. ciuitate: que prope erat conciliū celebrari: vbi cum eusebium deesse vidisset: iussit arrianos fidem suā describere: & dionysii episcopum mediolanensē. & viginouē episcopos catholicos cōpulis subscribere: quod audens eusebius mediolanū accessit: & multa se passurum predictit. Cum autē ad quēdam fluiū exstans in itinere peruenisset: nauis et alia parte fluminis existens: eo iubēte per se ad eū venit: & ipsum cum socijs sine gubernatore transportauit: cui predict⁹ dionysius obuiauit: & ad pedes eius prociens veniā postulauit. Eū ergo eusebius ab imperatore: nec minis: nec blanditijs flecti posset: vt chirographo arrianozū scriberet: quin potius eusebius chirographum sibi ad subscribēdū traditū cōbussisset. Fratrus constantius eusebium tradidit arrians: quem protinus de medio alioꝝ episcopozū raptum dñi flagellari: et per gradus palatiū a summo in imū & ecōtrario traxerūt. Eūq; quassato capite multū sanguinis effudisset manib⁹ post tergum vinctis ipsum per collū fune trahēbāt. Tunc cōstantius imperator omnes episcopos catholicos: qui eius exēplo fuerāt animati extitum misit. Eusebium x̄o apud scythopolim vrbe palestine arrians duxerunt: & ipsum in quodam

cubiculo adeo artissimo recluserunt: vt eēt illo lōgitudine breuior: latitudine artior. itare curuatus nec pedes extēdere: nec se in latus vertere posset. Sed post modicū constantio defuncto: iulianus eidem succedens: & omnibus placare volens: iussit omnes pacifice quacūq; lege sibi placita perfrui. Et sic eusebi⁹ inde exiit: & ad arhanasium alexandrinū episcopum perrexit. Post aliquot annos sopitis arrians sub iouiniano imperatore vercellas rediit: quē populus cum exultatiōe suscepit. Sed rerum resgnante valente arriani repullulāt: qui eusebiā extra domū supinū traxerūt: et ipm lapidibus obuerunt. Sepultus in ecclesia quam ipse construxerat kalē. augusti. cū esset annoꝝ. lxxviii. circa annū domini. ccccl. Qui inter cetera talē gratiā sue ciuitati obtinuit: vt nullus arrianus ibidem viuere possit. Hic in psalmos commentarios edidit & alia opuscula fecit: vt ait hieronymus libro de illustribus.

De sancto Bono presbytero & socijs martyribus. Cap. vi.

Bonus pres-

byter: faust⁹ & manus diacones: primitiuus & calōnissus subdiacones: iohannes exuperantius: quirillus: & bono: atus clerici. Passi sunt roma sub valeriano & gallieno imperatoribus. Hi et numero clericorum fuerūt. Quos beatus stephanus papa ordinauit. Cum enim predicti imperatores summo studio beati episcopum vel eius clericos requirerent: posuerunt edicrum in locis celeberrimis vrbis preconisariq; fecerunt: vt quicūq; papam vel eius clericos agnouissent vbiq; latere ilico imperatorum auribus diuulgarent. Qua de re prefatos nouem repertos ac detētos iussit imperatores sine vlla audiciā decollari. Qui decollati sunt via larsina iuxta suozū aqueductus. Quozū corpora tertullinus lites adhuc gētilis sepeliuit in ipso loco iuxta corpora martyꝝ iouini et basilici kalē. augusti.

De sanctis Sophya & filiabus eius virginibus & martyribus. Cap. vii.

Sophya mulier et

tres filie eius virgines: fides: spes: et charitas. Rome passę sunt sub Adriano ipatore. Hęc matrona xp̄tanissima de italico solo: cum predictis trib⁹ filiabus suis ad vrbe veniēs: multas feminas ad fidē puerit: & exēplo sue castitatis plurimas mulieres xp̄ianas effectas a consortio maritoꝝ subtraxit. Quapropter ad suggestionem antiochi